

ILDafISKED

TIDSSKRIFT FOR NY LITTERATUR

#28 · 2002

REDAKTION: CARSTEN RENÉ NIELSEN, ROLF SINDØ OG ANDERS ABILDGAARD NIELSEN. ILDFISKEN UDKOMMER TRE GANGE ÅRLIGT. ABONNEMENT: 100 KR. ÅRLIGT, 40 KR. PR. NUMMER I LØSSALG (PRISERNE ER INKLUSIV MOMS OG FORSENDELSE). EKSPEDITION OG REDAKTION: ILDFISKEN, SKOVVEJEN 69 B, 2. SAL, 8000 ÅRHUS C. TLF.: 86 76 37 47. WEBSITE: WWW.ILDFISKEN.DK. E-MAIL: ILDFISKEN@ILDFISKEN.DK. UDGIVET MED STØTTE AF KULTURMINISTERIETS BEVILLING TIL ALMENKULTURELLE TIDSSKRIFTER. GRAFISK DESIGN: PER ANDERSEN. TRYK: WERKS OFFSET A/S. © BIDRAGYDERNE OG ILDFISKEN. ISSN 0906-5202.

DET POETISKE NATBORD

Det er ikke nye bøger,
eller mørke der ligger på natbordet,
det er en ny dags svæven.
Hvor skal digtet mon gå hen.

Der er lunt under dynen,
vil digtet mon nu kunne overskue solen og søvnen,
alle disse ideer på sengekanten.
Jeg må være faldet helt ind i tilblivelsen.

Sommersolen spjætter gurglende ind ad vinduet,
kaffen i sandet senere vil gøre det godt.
Dette skal være en let skyfri dag,
uden at læse kritikere til sky.

De kan rende mig med deres komplekser,
at de ikke fik fat i digtet.
Bølgerne bruser igennem et par nytrimmede trusser,
hvor ser hun dog lunefuld ud.

Sådan skal resten af mit liv være,
jeg går ikke på kattepoter.

OTTE DRØMME

SIDSTE SKOLEDAG

Jeg var voksen, men jeg gik i skole. Det var sidste skoledag. I taxien sagde min lærer, at hun ville fejre dagen med Jan Sonnergaard og Peter Adolphsen.

– Det forstår du godt, ikke? sagde hun.

Dér fik jeg en lang næse. Jeg troede, jeg gik i deres klasse.

Min lærer steg ud ved Jan Sonnergaards bopæl. Han havde lejet sig ind i et halvt bondehus. Der var noget fordækt ved det.

Heldigvis havde jeg Tom Slagter.

DRÆBT EN PRÆST

Jeg havde dræbt en præst. Det var et savn, at han ikke længere fandtes. Vi sejlede forbi hans kirke. Senere ventede jeg i fængselscellen. Tre gange forsøgte man at henrette mig med en giftsprøjte i nakken, men døden bed ikke på mig. Det var en stor lettelse.

KIRSTENS NYE BOG

Kirstens nye bog er udkommet i Belgien, hun er fløjet derned for at markedsføre den. Hendes øjne er helt gule; bogen er en enorm succes. Muligvis er hun mig, men det er hende.

MED KIRSTEN I OSLO

Vi havde været i Oslo, fordi vores bøger var udkommet dér. Nu skulle vi hjem. Banen, som flyet skulle lette fra, var i virkeligheden en almindelig landevej.

Vores børn sov på udslåede flysæder, vi var ikke trygge ved det. Flyet kørte og kørte uden at lette. Det kørte gennem hele Norge. Til sidst kørte det ind i en forfatterkongres, hvor man forventede, at vi kunne begå os. Vi var aldeles ikke klædt på til sådan et arrangement. Vores tøj var umoderne, det var blomstret og rosafarvet, vi var nybagte mødre, og vi havde børnene med.

NAJA MARIE AIDT

Naja Marie Aidt hed i virkeligheden Addám, og nu ville hun til at insistere på det via trykstregen.

ÅRETS REKLAMEPRINSESSE 2000

Jeg troede, jeg skulle læse op i Den Sorte Diamant, men det hele var et surpriseparty. En mand fra Kolding trådte frem og udråbte mig til Årets Reklameprinsesse 2000. Alle folk klappede. Jeg spekulerede på, om prisen havde betydning i nogen litterær sammenhæng.

NIELS LYNGSØ, PARIS

Under et arrangement for forfattere og anmeldere i Paris overhørte jeg en samtale mellem Niels Lyngsø og hans kone.

»Du har ild i din store mølle«, hviskede han og pegede på hendes bagdel. Hun var lille og yndig.

Hun lo og sagde: »Du skal ikke kalde mig (noget på fransk)«.

Hele selskabet lo, bortset fra mig, der ikke forstod sproget. Siden fandt jeg ud af, at hun fejlagtigt havde sagt »brandmandsrøv«. Jeg var den eneste, der kendte sandheden, og jeg ville egentlig gerne have, at den kom for dagen. Men af og til må man leve med at være bedreviddende.

FAMILIEFEST

Døden fandtes ikke alligevel, det fik jeg pludselig at vide til en familiefest.

KONTOR NR. 5

»Goddag! Jeg kommer fra Ismepolitiet. Vil de være venlig at vise ismekort?« Den lille mand så mig direkte i øjnene: »Nulevende,« spurgte han, og jeg svarede tøvende »Ja«. Alligevel stregede han mit personnummer ud. Jeg var egentlig ikke klar over, at en sådan formular var nødvendig, men den lille mand insisterede, og fra bagsædet af sin lille bil blev han ved med at stille mig spørgsmål om øjenfarve, antal af børn og seksuelle tilhørsforhold. Han skrev mine svar ned i en lille notesbog, og siden blev de indført i en slags protokol, som jeg højtideligt skulle underskrive: »Your name here, please.« De fire velklædte herrer udenfor døren må vel være hans assistenter, for de bliver ved med at ringe på og råbe: »Nu er det NU!«, men hver gang jeg henvender mig for at klage over fænomenet, fortæller man mig, at kontor nr. 5 holder møde hele dagen, og dét må jeg bare affinde mig med.

AFSNIT P

Man bygger slet ikke den slags afdelinger mere. Indgangen lå i et nedlagt autoværksted: Afsnit P, stod der med store selvlysende bogstaver, P for poesi. Portørerne var dværge i alt for store kedeldragter, og de kvindelige plejeres ben var smurt ind i billigt glimmer af den slags, som børn bruger. Jeg vinkede til mine forældre gennem en stor rude. Psykologen skrev digte med venstre hånd, og da hun sluttede den elektriske strøm gennem min krop, fik jeg lyst til at græde på samme måde, som det barn jeg havde hørt græde natten igennem på en af de underjordiske sovesale. Ethvert menneske har krav på sådan en gråd fra tid til anden. Men man skal ikke græde i sine digte, så jeg så lige op i operationslampen og bed smerten i mig. »Koag«, blev der sagt, »Koag!« Bensaven gik gennem kraniet og operationen var faktisk ikke så kompliceret, som man først havde fortalt mig. Bagefter kom der en ambulance og kørte mig hen på diskotek »Cipramil«, hvor alle så helt afsindigt lykkelige ud.

KÆRE MISS UNIVERS,

med årene bliver jeg mere usikker. Kynisme og ironi er forlængst blevet til tvivl og en lang pinlig tavshed i telefonen. Bøgerne blir tændt som lamper på aftenvarmestovene, nye ord gror ud af de gamle, en slags pejlemærker den dag det går løs. I den overbelyste aften byder du dig til og lader dig fotografere fra alle vinkler. Tillykke med sejren, kære Miss Univers, den var helt sikkert fortjent. Og undskyld at jeg siger det, men de digte, du skriver i din badedragt med småpigebryster og tætklippede kønshår, er langt mere perverse end mine, for du tror jo virkelig på, at skønhed kommer indefra.

KNÆLEREN VED SUPERMARKEDET

Knæleren sad ovenpå cykelstativet og lignede mest af alt en tysk adelsmand, der ved en forbandelse fejlagtigt var skabt om til insekt. Der sad den og så på mig med bøn-faldende øjne og aflange pupiller. Jeg lukkede forsigtigt hånden om den og mærkede den et øjeblik tør og urolig mod håndfladen og lagde den så ned i indkøbsposen. Da jeg senere ude i køkkenet var i færd med at lægge varerne på plads i køleskabet, stod den med ét lige bag mig med sin le, saftiggrøn, oprejst i fuld højde og med sine store gule øjne fulde af sorg.

TREFOLDIGHEDSBARN

Vagn Lundbye, som boede i Århus de første 17 år af sit liv, udgiver til august på Borgens forlag romanen Trefoldighedsbarn. Romanen er en lang samtale med en tigerslange i Tasmanien. Herunder oprulles Lundbyes barndom i Århus 1935 til 1949, ligesom tigerslangen fortæller om den totale udryddelse af den tasmanske befolkning, som danskeren Jørgen Jørgensen stod for i begyndelsen af det 19. århundrede. Bogen er en dialektisk skildring af mordet på den tasmanske befolkning og det fædermord, som Lundbye i 1949 gør sig skyldig i. Vagn Lundbye udgav i 1999 Syv vidnesbyrd om vor Herre Jesu Kristi latter. Det følgende er et uddrag fra Trefoldighedsbarn.

1939

Krigen var endnu ikke brudt ud, og de flyttede til Dronning Margrethesvej.

– Forstår du, hvorfor I flyttede hele tiden? afbrød slangen.

– Nej.

– Tænkte du slet ingenting, når I gjorde det?

– Selvfølgelig tænkte jeg, at det var ærgerligt, at vi hele tiden skulle flytte til et nyt sted. Jeg nåede aldrig rigtig at få nogle kammerater.

– Hvad tænkte du så?

– Ikke noget. Jeg var jo vant til at flytte hele tiden. Vi boede et år et sted, så skulle vi flytte til et nyt sted, hvor alting var anderledes. Ofte havde vi ingen møbler bortset fra sengene, fordi Kongens foged havde taget dem. Vi skulle hver gang, vi flyttede, begynde helt forfra. Og vi kendte ingen det nye sted, vi kom til. Der var også en anden ting.

Emil tav.

– Når du flytter hele tiden, er der noget galt, sukkede slangen. – Hver gang du kommer til et helt nyt sted, mister du lidt af sig selv. Lykken er at bo det samme sted hele tiden. Et sted, hvor du føler dig hjemme.

– Hver gang, vi kom til et nyt sted, skulle vi lade som om, at vi lige kom fra København. Vi måtte aldrig fortælle, at vi havde boet i Århus før. Dengang var jeg lidt stolt af det. Jeg syntes, at København var meget mere spændende. Der var så mange ting i

København, som der ikke var i Århus. I København var der hundredvis af sporvogne og masser af søer med ænder og svaner, som man gerne måtte fodre. Når jeg fortalte om København nede på gaden, kiggede drengene og pigerne altid misundeligt på mig. De havde aldrig været i København.

– Hvorfor flyttede I hele tiden?

– Nogen gange var det spændende at komme til et nyt sted. Det var det, da vi flyttede til Dronning Margrethesvej. Det var en stor lejlighed, som vendte lige ud til Risskov. Det bedste var, at vi nu havde fået altan. Aase og jeg stod tit ude på den og kiggede ind mellem træerne i skoven. Mens vi forestillede os, at vi kunne se vilde dyr og nisser og trolde. Lige bag ved skoven lå Århusbugten. Vi kunne altid høre Københavnerdampren, når den kom tilbage til Århus tidligt om morgenen. Når mor nede på gaden kom kørende med Stig i barnevognen, kunne vi se hende længe i forvejen. Så råbte vi til hende og vinkede. Derpå løb vi ud på toilettet og børstede tænder, fordi vi lugtede af chokolade ud af munden. Det var umuligt at få chokolade nogen steder, fordi det var rationeret. Men far havde fået fat i en masse koge-chokolade, som han gemte inderst inde i det skrivebord, som han købte, da vi kom til Dronning Margrethesvej. Vi vidste, hvor det var, og når vi var alene, listede vi ind og brækkede et stykke af. Så sad vi ude på altanen og nød det, mens vi talte om alle de fantasidyr, vi kunne se inde i skoven. Mor måtte ikke vide det. Hun ville ikke have, at vi stjal.

Ommе i den store baggård lå et savværk, hvor de arbejdede med store save hele dagen. Om natten, når maskinerne tav, tog kattene over. Det myldrede med katte i baggården, ofte sad de oppe i de store træer, der voksede uden om savværket. Eller også sad de oppe på fabriksbygningerne, hvor de gik med en lang kø af killinger efter sig. De jamrede som børn, der var i nød. Eller de hylede som spøgelse eller forhistoriske dyr, der ikke fandtes, men pludselig havde fået mæle i den mørke nat, hvor det eneste lys kom fra en bleg og uhyggelig måne. Jeg glemmer aldrig de nætter. Nogen af kattene var så gamle, at de næppe kunne gå. De var radmagre og fyldt med store væskende sår. Nogle gange lå de døde bag brædderne eller langt inde under en busk. Når de skulle dø, fandt de altid et hemmeligt sted at lægge sig. Når jeg gik rundt nede i gården, vænnede jeg mig altid til at se efter gamle, døde katte bag skraldespandene eller nede i kældereren.

– Hvad skal vi gøre med den? spurgte Aase bekymret og så på en stor rød kat, der lå bag en bunke aviser nede i kælderen. Den havde et stort sår på bagkroppen, og i lyset fra kælderlampen kunne de se, at der kravlede orm og maddiker i såret.

– Det ved jeg ikke, tøvede Emil. – Stig må ikke se den.

– Skal vi ikke begrave den ovre i skoven? spurgte Aase.

– Det er næsten en historie, det her, sagde Emil. – En historie om to børn, der finder en kat, der er død. Men katten kendte et hemmeligt sted, hvor der lå en stor skat. Og nu skal vi finde den skat.

– Den prøvede at gemme sig for os, men vi fandt den alligevel, nikkede Aase. – Det er en katskat.

– Fordi vi er klogere end dyr, fortsatte Emil.

– Kun lidt, sagde Aase alvorligt.

De svøbte den stive, ildelugtende kat ind i en avis og bar den forsigtigt ud på gaden og over i skoven, hvor de begyndte at gå rundt med den, hvor bevoksningen var tættest.

– Når vi kommer til skatten, giver det et ryk i katten, sagde Emil

– Det rimer, sagde Aase alvorligt. – Derfor passer det.

Til sidst mente de, at det gav et ryk i katten. De begyndte med hænderne at grave et hul i jorden. De fandt ingenting og opgav til sidst at grave.

– Jeg tror, at det er meningen, at vi skal begrave katten her, sukkede Emil.

– Farvel, søde, røde, døde kat, sagde Aase og kyssede den på munden.

De dækkede katten til med jord og begav sig hjemad.

– Hvorfor begraver man de døde nede i jorden? spurgte Aase.

– For at give dem fred, svarede Emil.

– Jamen, man kunne da også bare gemme dem et hemmeligt sted.

– Hvorfor et hemmeligt sted? spurgte Emil og kiggede til begge sider, før de gik over gaden. – Oppe på månen, måske?

– Et sted, hvor der ingen mennesker kommer.

– Det var også det, vi gjorde med den røde kat, sagde Emil. – Men man kan ikke gøre det med mennesker.

– Hvorfor ikke?

– Så ved vi jo aldrig, hvor de ligger, svarede Emil. – Hvis nu mor døde, ville du så ikke være ked af det, hvis du ikke vidste, hvor hun lå begravet ...

– Jeg kan ikke lide, at hun skal begraves. Hvorfor kan vi ikke komme hende op i himlen med det samme. Der er så uhyggeligt nede i jorden.

– Det er der ingen mennesker, der kan. Komme dem op i himlen.

– Hvorfor ikke?

– Så højt er der ingen mennesker, der kan komme.

– Jamen, vi har jo flyvemaskiner.

– Du snakker alt for meget, Aase, sagde Emil til sidst.

– Det er underligt, at man først skal ned i jorden for at komme op i himlen. Synes du ikke?

– Det er jo ikke sikkert, de skal op i himlen. Onde mennesker skal ned i helvede, og det ligger dybt nede i jorden.

– Hvem siger det?

– Radioen for eksempel.

– Er det derfor, vi begraver de døde?

– Ja.

– Fordi radioen siger det?

– Ja, det tror jeg nok.

Samme aften sad Aase og Emil i mørket og kiggede ud på savværket i månelys. De kunne høre naboen inde ved siden af spille musik. Det var næsten altid den samme slags musik. Nogle mennesker, der sang nogle langsomme og sørgelige sange, hvor stemmer hele tiden brød ud af et kor og steg til vejrs. I begyndelsen troede Emil, at der sad nogle mennesker inde ved siden af og sang. Efterhånden forstod han, at det var en grammofonplade. Det var altid de samme sange, de sang. Når de sang, kunne de næsten ikke høre kattenes hyl og jamren. Aase og Emil sad tavse og så kattene vandre hen over tagene i månelys. Der kom hele tiden nye katte til syne. De bevægede sig langsomt, næsten som om de kunne høre menneskene synge inde ved siden af. Når musikken tav, lagde kattene sig ned i det skæve månelys og ventede, men lige så snart de sang igen, rejste de sig op og begyndte at vandre søgende rundt mellem hinanden.

– Tror du, de kan høre, at de synger? spurgte Aase.

– Katte hører alting, svarede Emil.

Han kunne høre moderen hoste inde ved siden af. Hun var begyndt at sove sammen med Stig, når faderen ikke var hjemme. Verden var et mystisk sted. Der skete altid noget uventet. Det gjaldt om altid at være forberedt på det uventede. Alt kunne ske. Næsten alting.

– Nu går de og sørger over den røde kat, udbrød Aase stille. – Måske ved de slet ikke, at den er død.

– Hvem?

– Kattene.

Der gik en schæferhund nede mellem husene. Kattene kom aldrig ned til den. Nogle gange kunne Emil høre den gå midt om natten og forestille sig, at en af kattene var faldet ned på jorden, og at schæferhunden nu jog dem rundt mellem brædestabellerne. Bortset fra det lå den næsten altid det samme sted og sov. Tilsyneladende var den ligeglad med kattene. Dog ikke mere end at Emil en nat havde set hunden komme løbende med en stor killing i munden. Da hunden kom hen til det sted, hvor den plejede at ligge og sove, begyndte den at æde killingen, mens alle kattene på savværket hylede højt og sørgede. Verden bestod af kattermennesker og hundemennesker. Kattermennesker og hundemennesker hadede hinanden og blev aldrig nogen sinde venner. Det var derfor, der var krig. Faderen var et hundemenneske, Aase, Stig og Emil og moderen var kattermennesker. Når faderen lå i sengen og bad ham om at tage en tokrone, som var faldet ind under sengen, så gjorde Emil det altid, selv om han vidste, hvad der ville ske. Når Emil bøjede sig ned, løftede faderen dynen og slog en prut i hovedet på Emil. Faderen gjorde det samme, når Emil lå i sengen. Stillede sig hen til Emil og slog en prut i hovedet på ham. Uanset om han sov eller ej. Det gjorde ikke noget. Nog-

le gange lo Emil højt, når faderen gjorde det. Også selv om faderen lugtede forfærdeligt, når han gjorde det. Emil havde en hemmelig aftale med Gud. Det kostede faderen 25 øre at gøre det. Hvis det var særlig slemt, kostede det 1 krone. Sådan var aftalen med Gud. Hver gang faderen havde pruttet ind i hovedet på ham, sagde Emil tak til Gud og noterede det ned i en lille notesbog, han havde fundet ovre i skoven. Han førte nøje regnskab og gemte notesbogen under sin madras. Når faderen kom fuld hjem og sov dybt, listede Emil ind i soveværelset og tog lige så mange penge fra faderens pung, som faderen skyldte ham. Han fik ikke dårlig samvittighed derover. Det var en aftale med Gud, og hver aften, når han bad aftenbøn sammen med moderen, tænkte han altid taknemmeligt, at det var godt, han troede på Gud. Det hele var regulært nok. Når faderen pruttede, betalte han for det. Det manglede bare. På den måde opbyggede Emil efterhånden en anselig formue, som han gemte i en gammel konservesdåse nede i kælderens. Når moderen ingen penge havde, lagde han nogle af pengene i hendes lommer. Hun forstod aldrig, hvor de kom fra, men mistænkte aldrig Emil for at have lagt dem der. På den måde havde de næsten altid noget at spise. Faderen var også begyndt at tjene flere penge. Han arbejdede for et farve- og lakfirma, som fik de fleste af sine materialer fra Tyskland, og ved siden deraf bestyrede han noget, der hed »Sparekalenderen«, som også gav gode indtægter. Blandt andet havde faderen og moderen fået en ordentlig seng, ligesom der var blevet råd til en køjeseng til Aase og Emil. Alligevel blev faderen ved med at drikke de fleste af pengene op, og derfor var det nødvendigt, at Emil blev ved med at overholde aftalen med Gud.

Også farfaderen hjalp moderen. Han og farmoderen boede nede i Sct. Poulsgade 7, og hver gang de kom på besøg, gav han højtideligt hånd til svigerdatteren, idet han altid gemte en mønt eller en pengeseddel inde i hånden. Han talte næsten aldrig med sin søn. Højest enstavelserord. Til gengæld elskede han at lege med Aase og Emil. Selv om han var tyk og havde en stor mave, kunne Emil godt få ham til at løbe, når de gik tur i Ris-skov, eller når de kørte ud i Mols bakker, hvor Aase og Emil engang blev fotograferet sammen med farfaderen og farmoderen. I lang tid stod fotografiet henne i vindueskarmen. Farfaderen sad med både sin cerut og stok i hånden ved siden af farmoderen, hun holdt Aase på skødet og havde tykke strømper på, og foran hende sad Emil med krøller over hele hovedet og havde lagt den ene hånd på farmoderens knæ. De var fotograferet foran et stort træ, Aase havde næsten intet hår på hovedet og grinede højt. Hun lignede »en flækket træsko«, som farfaderen udtrykte det, da han en regnvejrsdag kom med fotografiet og en pose rebildboller. Farfaderen lærte Emil, hvorledes han kunne tage det yderste led på tommelfingeren af og på. Han lærte ham også, hvordan han kunne trylle en tokrone væk. Bag efter skulle Emil aldrig give daleren tilbage, sagde farfaderen og fandt en ny cerut frem. Den var jo tryllet væk, og hvad der var væk, var væk.

– Hvorfor taler du aldrig med far? spurgte Aase.

– Det skal du ikke bryde din hjerne med, frøken Næsvis, lo farfaderen.

– Mor siger, at du aldrig taler med far.

– Nu taler vi ikke mere om det, frøken Næsvis, smilede farfaderen. – Nu skal jeg i stedet vise dig, hvordan jeg kan få røg ud af ørerne.

Når Aase og Emil besøgte bedsteforældrene i Sct. Poulsgade, gik de rundt i de store stuer og kiggede på de mange malerier, der hang på væggene. De havde ikke malerier derhjemme. De havde engang haft et stort landskabsbillede, mens de boede på Skovvangsvej, men en dag var der kommet en mand og havde hentet det. Han havde også taget et sværd med, som oldefaderen havde båret, da han var officer i krigen 1864.

– Hvorfor har I så mange malerier? spurgte Emil.

– Fordi det er dem, vi lever af, svarede farmoderen og fortsatte: – Det der er en ægte Lundbye.

Hun pegede på et lille maleri, hvor de så et vandløb munde ud i havet. – Kender I Lundbye? Johan Thomas Lundbye. I er i familie med ham.

De rystede på hovedet.

– Det var min fars broder. Han faldt i treårskrigen i 1848. Ramt af et vådeskud.

– Hvad er et vådeskud?

– Et skud, der går af ved en fejltagelse.

– Er det vådt?

– Nej, nej.

– Jamen, hvorfor hedder det så vådeskud?

– Det må du nok spørge om. Men det hedder det nu engang.

– Døde han af det vådeskud?

– Ja, han blev ramt i hovedet. I mundvigen. Han døde med det samme.

– Fik han ingen børn?

– Nej.

De stod lidt og kiggede på maleriet. Det kunne godt minde lidt om det sted ude ved Moesgaard, hvor de engang havde boet hos en fisker en sommer. Det eneste, der manglede på maleriet, var fiskerens hus.

Emil og Aase elskede at høre farmoderen fortælle om gamle dage. Som barn havde hun boet på første sal af stationsbygningen i Vejen, hvor hendes far var stationsforstander. Han var en streng mand, som altid fortalte, at det gjaldt om at gøre sin pligt. Alle mennesker havde pligter. Et ord var et ord og en mand en mand. Da han som ung kaptajn blev såret i 1864-krigen ved Mysunde, var det fordi, han ikke holdt sig tilbage i kampen mod tyskerne. Tyskerne var mange flere end danskerne. Tyskerne havde også bagladegeværer. Det havde danskerne ikke, de havde kun forladegeværer, og da de blev beordret til at angribe tyskerne, blev danskerne mejet ned for fode. Men danskerne var ikke bange. De gjorde deres pligt og gik til angreb med deres gamle geværer. Oldefaderen havde svunget sit sværd over hovedet og råbt »Sejr eller død«, men så blev han ramt af en tysk kugle. Heldigvis overlevede han. Alligevel tabte danskerne krigen.

Der hang et stort fotografi af deres oldefader i bedsteforældrenes stue. Han var en mager mand med skæg og et stramt udtryk i ansigtet, som tydeligvis fortalte, at hvis han var uenig med nogen, så havde han altid ret. Når han fik mad, skulle den altid være brændende varm. Ellers bad han om, at maden blev taget ud af bordet og varmet ordentlig op på ny. Eller også gik han i vrede over på kroen og spiste sit måltid der.

– Hvad betyder »pligt«, hviskede Aase.

– At man kæmper til sidste blodstråbe, sagde farmoderen og lignede sin far.

– Gjorde han det, ham, der blev ramt af et vådt skud? Gjorde han sin pligt?

– Ja. Han døde for Danmark.

– Hvad nu hvis han var blevet ramt i fingeren af det våde skud. Og det næsten ikke blødte?

– Det havde ikke gjort nogen forskel. Han kæmpede for Danmark.

– Jeg vil hellere rammes i fingeren end i mundvigen, bedyrede Aase.

En snevejrsdag i december, da Emil og Aase og Stig kom hjem efter at have gået en tur i skoven med moderen, fandt de en lille pose lakrids, som hang på dørhåndtaget. Der lå også en lille seddel på måtten, som fortalte, at farfaderen havde været der.

– Jeg prøver på, om jeg kan nå ham, råbte Emil og styrtede ned ad trapperne.

Han løb ud i snevejret og begyndte at spæne ned ad Dronning Margrethesvej og videre ud ad Skovvejen. Han løb alt, hvad han kunne, og havde svært ved at se, fordi han hele tiden fik sne i øjnene. En gang imellem kom en sporvogn ud af snefoget og passerede ham, men ellers var der ingen trafik, og han mødte ingen, der var ude at gå. Men han skulle fortsætte og masede på, indtil han til sidst indhentede farfaderen nede på Østbanetorv.

– Tak for lakridserne, råbte Emil forpustet og rev i farfaderens store frakke. – Tak for lakridserne.

– Er det dig, Emil? spurgte farfaderen forbløffet og vendte sig om.

– Ja. Vi er kommet hjem.

– Det må jeg sandelig sige. Har du løbet hele vejen? Du kan jo næsten ikke få vejret. Det må jeg nok sige.

– Jeg løb alt, hvad jeg kunne, råbte Emil og kunne næsten ikke genkende farfaderen, fordi han havde sne i hele ansigtet.

– Jeg var også en stor løber, da jeg var ung. Det må jeg huske at fortælle dig om næste gang, vi ses. Så skal du få en af de præmier, jeg vandt. En medalje.

– Kommer du ikke med hjem?

– Nej, nu er det for sent, men her har du en skilling. Jeg er sikker på, at du bliver hurtigløber ligesom jeg. Husk at spare på kræfterne til spurten.

Emil tav og sad længe og så ind i urskoven.

– Hvorfor fortæller du det? spurgte slangen til sidst.

– Fordi jeg ikke kan glemme det, svarede Emil.

– Hvorfor ikke.

– Jeg er ikke herre over, hvad jeg kan huske. Alting kommer væltende, og noget har betydning, og noget har ikke betydning. Og meget af det, jeg kan huske, har jeg glemt. Det er underligt. Det er underligt at kunne huske.

– Ja, ja, sukkede slangen.

– Vi stod midt ude på Østbanetorv en af de første dage i 40'erne. Verden var et stort snefog, og vi var alene i sneen. Min farfar og mig. Ingen så os, ingen andre end os ved, at vi mødtes. Men jeg kan huske det. Nu er jeg den eneste, der ved det.

– Jeg ved det også, sagde slangen.

Sneen trængte ind alle steder og udviskede alt, fortsatte Emil. – Og han lovede mig, at jeg måtte få en præmie, som han havde vundet som hurtigløber dengang, han var ung. En medalje i 100 meter løb ... Han var sikker på, at jeg også ville blive hurtigløber. Og sagde, at jeg skulle spare på kræfterne. Mens sneen væltede ned over os og skjulte alting. Alt andet end os to. Vi stod midt inde i en stor verden, som var blevet meget lille, og forstod hinanden. Måske var det også sidste gang, at vi så hinanden. Jeg kan i hvert fald ikke huske, at vi mødtes igen. Han flyttede kort efter til København sammen med farmoder. Han døde af en blodprop derovre. Der gik flere år, før jeg hørte, at han var død. Men vi havde en hemmelighed sammen. Vi talte aldrig om den. Men vi vidste begge, at vi havde en hemmelighed sammen. Hver gang det sner og blæser vildt, tænker jeg på mødet med ham den eftermiddag, vi stod over for hinanden i snefoget på Østbanetorv.

– Hemmeligheden var, at I begge ikke kunne fordrage din far?

– Ja, men mere end det.

På den tid havde savværket ansat en mand til sammen med schæferhunden at passe på savværket om natten. Det var en høj, buttet mand, som lignede en baby, og som altid gik og fløjtede, når han gik en runde på arbejdspladsen og tog i alle dørene for at se, om de var låste. Nogle gange når kattene hylede højt, kom han ud af sit lille skur og kastede sten efter kattene, eller jog schæferhunden efter dem. Aase og Emil sad og iagttog ham oppe på anden sal, mens de i ly af mørket delte et stykke chokolade, som de havde gemt i lang tid.

– Han er ond, udbrød hun.

– Han hedder Paulus, sagde Emil.

Den første gang Emil blev inviteret ind i skuret, spurgte han om, hvorfor Paulus ikke bare lod schæferhunden alene passe på tømmerpladsen. Det var en tidlig martsaften, det var lige begyndt at blive mørkt, men det frøs ikke mere. Den hårde vinter var ved at være forbi, og moderen var holdt op med at trække strømper uden på børnenes støvler, for at de kunne holde varmen.

– Man kan ikke stole på dyr, sagde Paulus højtideligt og tog en skrå. – Man kan ikke stole på dyr og kvinder.

– Hvorfor ikke?

– De har ingen hjerne. I hvert fald ikke samme slags hjerne, som vi mænd. Det er derfor, at vi drenge må holde sammen.

Emil kiggede ud af det snavsede vindue. Hunden lå lige uden for i tusmørket og gnavede på et ben. Han skulle aldrig være gået ind til Paulus.

– Den er snotdum, hunden. Ligesom kvinder.

– Hvorfor det? spurgte Emil.

– Der er også noget andet, fortsatte Paulus og slog en prut.

– Hvad er det?

– Kvinder er også lidt farlige. Nogen siger, at de er meget farlige.

– Hvorfor det?

– Fordi de har et grådigt dyr oppe i kussen.

– Oppe i hvorfor noget?

– I kussen.

– Hvad er kussen for noget?

– Ved du ikke det?

– Nej.

– Nu skal du bare se, udbrød Paulus og slog en prut til. – Nu skal du fandme bare se. Nu skal du kraftedeme bare se.

Han trak en skuffe ud og tog et billede med en nøgen pige op.

– Det der er kussen, forklarede han og pegede på hendes behårede skød. – Det er en slags hule. Inde i den hule sidder en slags edderkop. En slags fugleedderkop. Den har store klosakse, og hvis du kommer i nærheden af kussen, så farer den ud og klipper din pik midt over. Så er det slut med at pisse.

– Det vidste jeg ikke, udbrød Emil forbavset.

– Bare du passer på, så sker der ikke noget.

Emil kiggede på pigen. Hun var lyshåret og stod med armene op over hovedet og smilede.

– Hvad så med dem der? spurgte han og pegede på hendes bryster.

– De er ikke farlige. De sprøjter bare. Men du gør klogt i at holde dig fra kussen. Bare at du ved det.

Da Paulus fulgte ham ud til gitterlågen, spurgte han, om Emil kom igen.

– Jeg er lidt bange for hunden, svarede Emil. – Jeg kan bedre lide katte.

– Den gør ikke noget. Den er dum. Den har ingen hjerne. Man skal bare give den et kødben. Et stort et, der ligner en pik. Så gør den ikke noget. Men du gør klogt i at passe på kvinder. Især unge kvinder.

Om aftenen da de bad fadervor med moderen, spurgte Emil hende om, hvorfor der var forskel på drenge og piger.

– Hvad mener du? spurgte moderen forbavset.

– Hvorfor har piger ingen tissemand.

– De behøver ikke at have en tissemand, svarede moderen. – De har nok i en tissekone. Ligesom Aase. Ikke, Aase?

Hun svarede ikke, og lidt efter kunne de høre, at hun sov.

– Har hun så en lille tissemand oppe i tissekonen?

– Nej, Emil, det behøver hun virkelig ikke, lo moderen.

– Jamen, hvordan kan hun så tisse. Hun må da have noget deroppe.

– Sludder, Emil. En tissekone tisser lige så godt som en tissemand. Det er det samme, eller næsten det samme.

– Hvorfor ville min mor ikke tale om fugleedderkoppen oppe i kussen? spurgte Emil, da han næste gang sad inde hos Paulus i hans skur.

– Det får du aldrig kvinder til at tale om. Aldrig.

– Hvorfor det?

– Så får de jo aldrig fat i en rigtig pik.

– Har du ikke et billede af den?

– Af en pik?

– Nej, af en fugleedderkop. Jeg vil gerne se, hvordan den ser ud.

– Det er strengt forbudt at fotografere den, svarede Paulus og slog en prut. – Du ryger lige i fængsel, hvis du gør det. Jeg kender en mand i Egå, som engang gjorde det. Han røg lige i Horsens Statsfængsel. Livsvarigt fængsel.

– Så du det fotografi?

– Ja, men du må ikke sige det til nogen. Jeg skal ikke i fængsel.

Der lugtede underligt inde i skuret. På væggene hang der fotografier af mænd, nogle af dem havde ikke tøj på. På indersiden af døren hang der et udklip med en stor abe som stod på to ben med en ung pige i de strakte arme oppe over hovedet.

– Hvad gør den? spurgte Emil.

– Slår hende ihjel. Gorillaerne hjælper os mænd. Der er derfor, at vi skal være gode mod gorillaerne.

– Jeg skal hjem nu, sagde Emil.

– Kommer du igen? spurgte Paulus.

– Det ved jeg ikke.

– Hvis du kommer igen, skal jeg vise dig et fotografi, hvor man lige kan skimte fugleedderkoppen inde i kussen. Men du må ikke sige det til nogen.

– Må jeg tage min søster med.

– Jeg skal ikke have nogen piger herind hos mig, udbød Paulus med fast stemme og strøg sig over håret, som glinsede af brillantine. – Hverken piger eller kvinder.

Emil begyndte at sætte sig på det nederste trin i opgangen. Når der kom en kvinde ind fra gaden og begav sig op af trappen, vendte han sig om og forsøgte at se op under hendes kjole. Enten var det for mørkt, eller også skjulte fugleedderkoppen sig inde i

kussen. For det meste var det mænd, der kom forbi.

– Hvem sidder du og venter på? spurgte en venlig gammel kone og bøjede sig over ham.

– Ikke nogen, svarede Emil.

– Du vil måske hjælpe mig op på anden sal med kartoflerne her?

– Ja, sagde Emil og rejste sig.

Han gik bag hende med kartoflerne, nogle af dem havde store øjne og lå og stirrede på ham. Han bøjede sig ned, så han kunne se op under hendes kjole. Hun havde lange brune underbukser på, der gik helt ned til knæene.

– Tak for hjælpen, sagde hun og åbnede døren. – Nu skal jeg hente et maltbolche til dig som tak for hjælpen.

Med maltbolchet i munden gik han ud på gaden. Luften var kølig, men al sneen var smeltet. I avisen den forrige dag havde en landmand oplyst, at han havde hørt lærken. Emil ville hellere høre om lærken end om tyskerne, som var ved at forberede sig på en krig. En ung kvinde kom smilende ned ad Niels Juulsgade. Hun havde en kort anorak på, som stod åben. Under anorakken havde hun en løsthængende, blomstret kjole, som flagede rundt om benene på hende. Hun gik sammen med en lille lyshåret dreng med et alt for stort hoved. Da de kom ned til købmandsbutikken, drejede drengen rundt og begyndte at løbe op ad den smalle gade.

– Hils din mor, Herry, råbte hun efter ham.

Han svarede ikke, men blev ved med at løbe. Den unge pige vendte sig om og gik ind i købmandsbutikken, mens hun med den ene hånd holdt kjolen ind til benene for at forhindre at blæsten i døren tog fat i den.

Emil fandt en 25 øre i lommen, som han havde taget fra faderen. Med mønten i hånden fulgte han efter pigen ind i købmandsbutikken. Der stod fire kunder derinde, købmanden stod med ryggen til og var ved at veje noget sukker af.

– Var der andet, fru Mørch? spurgte han og vendte sig om.

Emil stillede sig bag den unge pige. Om lidt ville han falde ned på alle fire og begynde at lede efter mønten i hånden. Han håbede på at få en chance til at kigge den unge pige op under kjolen.

– Der er vel ingen kaffe? spurgte fru Mørch.

– Desværre, sagde købmanden.

– Det er regeringen, sagde en mand ved siden af. – Vi får aldrig kaffe, så længe vi har den regering.

– Det siger jeg også, udbrød fru Mørch.

– Det, der er galt med socialdemokratiet, er, at de vil hjælpe alle danskere, og det går ud over os små folk, fortsatte manden.

– Det bliver Socialdemokratiets død før eller siden, nikkede konen. – Man kan ikke hjælpe alle.

– Vi kan ikke leve af blær og blåelse, fortsatte manden og stillede sig hen til disken.

Emil lod sig falde ned på alle fire og nærmede sig langsomt den unge piges sko, mens han lod som om, han kiggede efter sin mønt alle vegne.

– Det bliver ikke bedre, før vi får en anden regering, fortsatte kvinden og flyttede sig lidt for Emil. – En regering, som tør gribe om nældens rod. Ligesom de gør i Tyskland og Italien.

Emil var kommet helt hen til skoene og skævede opad, så han kunne se op ad benene på hende. Der blev mørkere et lille stykke oppe. Han kneb øjnene sammen for bedre at kunne se. Til sidst kunne han se noget bart.

– Hvad er det, du laver dernede, dreng? spurgte manden. – Hvad er det, du ligger og glør på?

Pigen så ned og fik øje på Emil.

– Har du tabt noget? spurgte hun og smilede.

– Ja, stammede Emil og vidste ikke, hvad han skulle sige.

– Hvad har du tabt?

– En krone, udbrød Emil og lod som om han fandt den. – Her er den, råbte han og viste hende 25 øren. Han kom op at stå og styrtede ud af butikken.

Han løb ind i skoven og stod lidt derinde og kiggede. Pigen kom ud af købmandsbutikken og begyndte at gå op ad Niels Juulsgade. Blæsten tog igen i kjolen, og atter forsøgte hun at holde den ind til benene med den ene hånd. Han blev stående, da hun var forsvundet. Måske var det en fugleedderkop, som han engang for længe siden havde set, da han åbnede en dør ind til et lille skur, der lå bag en uendelig eng. Dengang vidste han bare ikke, hvad det var, han havde set. Så kunne han bedre forstå, hvorfor han var blevet så bange.

En mand kom forbi med en hund i en snor.

– Er du faret vild, lille ven? spurgte han og trak i snoren, så at hunden ikke sprang op af Emil.

– Nej, skyndte Emil sig at svare. – Jeg bor lige ovre på den anden side af gaden. Det er deroppe, hvor der er altan.

– Vil du have en 25 øre? spurgte manden.

– Hvorfor det?

– Fordi du ser ud til at være en kvik dreng. Men så skal du gå med ind i skoven og hjælpe med at lede efter mit armbåndsur. Jeg har tabt det derinde.

– Jeg har en 25 øre, svarede Emil og løb ud på gaden.

– Hvor er billedet, du lovede at vise mig, spurgte Emil, da Paulus om aftenen havde hentet ham henne ved gitterlågen og ledsaget ham ind i skuret.

– Nu skal du se, svarede Paulus og hentede et fotografi i en skuffe.

Det forestillede en ung sorthåret pige, som lå med spredte ben på ryggen, så man kunne se hendes kusse.

– Se, sagde Paulus og pegede med en snavset finger på kussen.

– Hvor er håret henne?

– Det er barberet af. Så har uhyret lettere ved at komme ud og ind.

– Jeg kan ikke se noget, sagde Emil til sidst uden at tage blikket væk.

– Kan du se det der? spurgte Paulus og pegede på noget, der stak ud af kussen. Kan du se det?

– Ikke rigtigt.

– Kan du ikke se det, der stikker ud af kussen der? Ved du, hvad det er? Det er noget af klosaksen. Den er dødsensfarlig, at du ved det.

Emil nikkede, men kunne stadig ikke se noget. Kun kussen, som fyldte ham med forundring.

– Vil du se, hvad den kan gøre? spurgte Paulus.

– Nej.

Paulus åbnede sine bukser og lagde sin tissemand op på bordet.

– Kan du se det ar der?

– Hvor? spurgte Emil og så væk.

– Der, svarede Paulus og pegede på et mærke midt på tissemanden. – Engang var der et uhyre, som var lige ved at få fat i pikken. Men heldigvis rev jeg den løs. Det var i sidste øjeblik, kan jeg godt fortælle. Kan du se arret?

– Hvorfor bliver den større og større? spurgte Emil.

– Det skal jeg sige dig, sagde Paulus med lidt lavere stemme. – Det er fordi den er bange. Bange for at uhyret igen skal få fat i den. Derfor gør den sig større og større, når nogen siger noget om kussen ...

– Ja, svarede Emil utilpas og så væk. Han kunne høre schæferhunden pibe uden for døren.

– Ved du, hvad man så skal gøre? spurgte Paulus.

– Nej.

– Så skal man æ den. Kærtegne den. Indtil den falder til ro.

– Nå, sagde Emil og ville hjem.

– Vil du hjælpe med det?

– Hvorfor det?

– Fordi det er synd for den, sagde Paulus og tog Emils hånd.

Hunden begyndte at gø udenfor, og lidt efter kunne de begge høre en mand råbe.

Paulus trak hurtigt bukserne op og løb ud. Hunden stod henne ved gitterlågen og gøede af en mand, der stod med noget i hånden.

– Jeg har et kødben til hunden, råbte han.

Paulus åbnede lågen, mens han holdt hunden tilbage. Emil smuttede ud og løb forbi manden med kødbenet. Han standsede ikke før, han stod på anden sal og ringede på.

– Hvordan er det, du ser ud, spurgte faderen, da han åbnede døren. – Har du skidt

i bukserne?

– Næh, svarede Emil lettet og kom uden om faderen.

Næste morgen blev de alle fem vækket af en øresønderrivende motorlarm. De kom hen til vinduerne og fik øje på hundredvis af flyvemaskiner, der kom ind fra havet og fløj tæt nede over husene i byen. Der blev smidt noget ned fra flyvemaskinerne. Det lignede sommerfugle. Det var meddelelser til byens borgere. Et »oprop«, som fortalte at tyskerne havde besat Danmark.

Faderen kom op med en af sedlerne og læste den højt.

– Der står udtrykkeligt, at de er vore venner, tilføjede faderen og så op. – Tyskerne er vore venner, de vil beskytte os. Det står der højt og tydeligt. Statsministeren og kongen har lige sagt det samme i radioen. Tyskerne vil bare beskytte os.

– Tyskerne, sagde Emil og ville sige noget mere, men tav så.

– Tror du ikke, det var et vådeskud? spurgte slangen.

– Mener du det skud i mundvigen?

– Ja.

– Min far sagde altid, at det var selvmord.

– Hvad tror du selv.

– Jeg tror, at det var et vådeskud.

– Hvorfor det?

– Geværerne var for lange til at begå selvmord med. Man kan ikke både stikke geværpipen ind i munden og så nå ned til aftrækkeren. Desuden skyder man sig ikke i mundvigen.

KONGEN GÅR TIL FORFÆDRENE'S TEMPEL:

DET VIL VÆRE BELEJLIGT
AT KRYDSE DEN STORE FLOD
DET VIL VÆRE GAVNLIGT
AT VÆRE FAST OG KORREKT

uden at	jeg fik aldrig
de derfor	koden
levende	
derfor	du sover nu
	sølvsmykker
og som vi	
synger og	radioak-
som vi vil	tiviteten
angst &	sikkerheds
reptiler	ventil, min
i forgårs	
baghjerne	halvdelen af
	alt er sandt
jeg drømmer	
en lommetyv	deres cykler
	ligner skygger
ord som	
fløjterne	springlagen
ord som	for en større
pusterør	utålmodighed
magnetismen	spænd normal
kærligheden	hud ud her
bevidstheden	

1

Allan Van Hauen, der er lam fra nakken og ned, tager imod et tilbud om at få hjælp i hjemmet af en lille abe, der skal være hans forlængede arm. Det viser sig at være Allans livs fejltagelse, da noget er gået galt i programmeringen af dyret. Når han beder om sukkeret, hælder aben enten fløde ud over ham eller kærtegner sengelampen. Og i øjeblikket er kræet i færd med at bide telefonledningen over, så Allan helt mister kontakten til omverdenen. Og så ved man godt, hvordan det går.

2

Kort før det årlige karnevalsoptog opdager geologen Freddy P. Rohde, der som firårig mistede sin bror i en mindre trafikulykke, at New Orleans er bygget på usikker grund og kan synke i grus ved kraftig påvirkning. I et kapløb med tiden forsøger han venligt men bestemt at overbevise myndighederne om, at de skal aflyse den store folkefest. Men Freddy taler for døve ører, og til sidst ser han sig nødsaget til at gå drastisk til værks. Han graver sin bror op og fordeler ham med løs hånd i gaderne, og først da går alvoren op for de kostumeklædte borgere.

3

Da den berusede kranfører Henning Thøgersen smadrer en statue fra det 16. århundredes Inkarige, triller en peanutagtig kerne ud af statuens indre. Og det viser sig snart, at den lille nød styrer Hennings tanker. Efter at være sendt ned til stranden og bade sammen med to gadebørn, der leger i parkens udkant, tager Hennings liv en brat vending: Med sikker hånd sættes han ind i et Boeing fly på vej mod Bolivas Højland, Sydamerika.

4

Monika Ekham Hørby er en af byens bedste børsmæglere, men hun har som kvinde svært ved at blive taget alvorligt. Hun har derfor opfundet en mandlig partner, og det fungerer upåklageligt i lang tid. Men da hendes ivrige forretningsforbindelser efterhånden insisterer på at møde hendes sunde fantasifigur, er gode råd dyre. Hun maler væggene i glade farver og dresser vagabonden Kenneth, der plejer at sove i en tom garage i nærheden, og som har set alt, selv om han ikke er så gammel, op. Under middagen får Monika en mærkelig følelse af, at han er en ting, ikke noget rigtig menneske, og et lille stykke ud på natten går alt lyset pludselig ud, og gæsterne bevæger sig langsomt rundt imellem hinanden i det bælgravende mørke, hvor også væggene er blevet sorte.

5

Teenage-morderen Christian Jason har i årevis ligget livløs på bunden af en sø, men et elektrisk stød vækker ham til live igen. Da en gruppe overfladiske, unge mennesker tager en luksusliner til Paris, sniger Christian Jason sig med ombord som blindpassager. Ombord er også den pensionerede storvildtjæger Morten Møller, der ved et lille uheld kom til at skyde sin makker i ryggen. Under middagen den første aften ser Morten Møller Christian Jason gennem et køje, og så går den vilde jagt. I slutscenen dukker Christian op på kommandobroen, hvor han taber masken, og Morten genkender nu sin afdøde makker, blot totalt hjernevasket. Morten skyder ham råt i brystet, og Christian falder baglæns ud over rælingen, dratter ned i vandet og ender livløs på bunden af havet.

POINTILLISTISK HVIRVEL

Det er ikke søjler af røg på himlen
ikke en vandrende skypumpe i sundet
men en stadig større skrue af trækfugle
hen over havblikket
med de svævende sorte sten

en sagte sydende verden
under en spiralerende mægtig
levende eksplosion
i sorte prikker over hvid dag

én bevægelse
vibrerende varighed
flimrende nistret mørke i lys af lyd

Min mund lytter
Sproget stejler
Hjertets dont kan ikke følge
trækkets fjerne hujen

Det aftner blegere hvidt
om din blomstrende mund

DAG PÅ VÆNGET

Harmoni i grå

valør

en stor blød

due

ved glat våd

marmorvase

På himlen en vifte

af vildgæs

Bag pløjemarken

illuderer

blinkende sølvdis

uendelighed

Ved hegnet står

åbenlyst

en skimlet hest

og griner

EN VÆG I HERCULANEUM

Ord klinger og går
gerne ud over grænsen
til det usigelige
Musik draperer
stilheden
Et billedes rytme suges ind
i væggen tid

Til sidst må vi danne det igen som mellem stjerner fjerne
fra plet til plet
og ser måske i kalken en dansende dreng
eller som her
et spor i form af et kors
som en turist måske i forbifarten hastigt
antar er et øjeblik kornede skygge
af en fugl der flyver bort

FOR ØJEBLIKKETS AUDACIA

Livet er enkelt og fornøjeligt
Mægtigt og sødt kimer solen
og klokken ringer spinkelt over øen
lyset gennembrænger alting
Mit hoved er en strålende buket

En bid solskin er nok
til at udløse min latter
Min glæde ryster husets grundvold
Jeg synger skingrende falsk
Her er chancen for hver den der gerne vil dø
efter noder
Hvor er det dog skægt!
Min mund står åben i alle retninger
De fjantede toner jeg udstøder jeg ved ikke hvordan
rammer de andres ører
der nok kan høre jeg ikke er gal

Jeg klukler neden for trappen foran den vidåbne dør
Poplen står og blinker ved muren
Jeg byder dig min arm
Lad os sammen gå en lille langsom runde og
et stykke langs bækken
Forellerne er glade idag
og jeg elsker dig fordi du er smuk

I FYRINGSSÆSONEN

Jeg har altid troet på at jorden elsker mig – nu
    tugter den mig med pisk under fodsålerne
jeg knirker ind ad døren – den
    svarer rapt med skuldersmæk
en fugl skræpper op i blæsten
    sådan er det hjemkomst
din varme kind lyser mod min valne hånd
og birketræerne vil danse de udslagne nætter

MERTZ' SIDSTE PALET

Rød himmel og
blå mark
skilt af den violette strib
der nemt opstår
hvor de mødes

BIDRAGYDERE #28

JØRGEN GUSTAVA BRANDT, *f.* 1929, bor i Dragør: Debut 1949 med digtsamlingen Korn i Pelegs Mark. Har senest udgivet digtsamlingerne Velkendt og fremmed (2000) og Veje til Infantilia (2001).

ROBERT ZOLA CHRISTENSEN, *f.* 1964, bor i Kolding: Romanerne Kristinas tavshed (1997) og Biologen der tabte hovedet (2000), samt novellesamlingen Good luck, Mr. Gorsky! (1999).

HELLE HELLE, *f.* 1965, bor ved Sorø: Debut 1993 med kortprosa-bogen Eksempel på liv. Novellesamlingerne Rester (1996) og Biler og dyr (2000). Romanen Hus og hjem (1999).

F. P. JAC, *f.* 1955, bor i Allerød: Debut 1976 med digtsamlingen Spontane kalenderblade. Har senest udgivet digtbogen Numse-Kajs otier på de græske øer (2001) og en samling udvalgte digte: Usvækkede digte, digte 1976-2000 (2000).

VAGN LUNDBYE, *f.* 1933, bor i Rudkøbing: Debut 1966 med romanen Signalement. Har udgivet ca. 50 bøger, bl.a. digtsamlinger, novellesamlinger, romaner og rejsebøger. Dertil kommer dramatiske arbejder for teater m.v.

VIGGO MADSEN, *f.* 1943, bor i Odense: Debut 1966 med romanen Brandmand på to hjul. Har senest udgivet digtsamlingerne En flodhest går om hjørnet (2000) og Denne verdens digte (2001).

MORTEN SØNDERGAARD, *f.* 1964, bor i Pietrasanta, Italien: Debut 1992 med digtsamlingen Sahara i mine hænder. Har senest udgivet digtsamlingen Bier dør sovende (1998) og romanen Tingenes orden (2000).

TØRE ØRNSBO, *f.* 1970, bor i København: Debut 1997 med digtsamlingen Inkubationer. Har desuden udgivet digtsamlingerne Menageri (1999) og Kronologi i trappeform (2001).

DERUDE

Nedad og atter nedad
mod det mindste hvor det sortner
for øjnene og noget holder op
den tvivlsomme fornemmelse
et sandkorns hvirvel i en bølges smil
lugten fra et hul i huden
forladt af sit hår
en tilstand hvor de syge rejser sig
og går ud i strømmen
til livet som man siger
horisonten blåner sin ensomhed ud

i bunden af fjorden vejrer jorden sig selv
frugtbar og svulmende af råd
en gang om året styrter det meste sammen
de fleste døre blæser op
og jorden lægger sin sorte tunge
ud på gulvet
derude står mine venner
der vokser børn ud af deres ærmer

